

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060310

DOM
2023-06-14
Stockholm

Mål nr
P 4844-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-03-29 i mål nr P 3153-21,
se bilaga A

PARTER

Klagande

Karlshamns kommun

Ombud: Advokat K.H.

Motpart

1. L.B.
2. M.M.
3. L.H.
4. M.T.

SAKEN

Ändring av detaljplan för Västerport, del av A och B m.fl. i Karlshamns kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet till mark- och miljödomstolen för fortsatt behandling.

Dok.Id 1929851

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

För området gäller detaljplan A364 för Västerport, del av A och B m.fl. Den antogs den 1 mars 2010 och fick laga kraft den 23 februari 2012. Genomförandetiden för detaljplanen är 15 år från dagen för laga kraft. Detaljplanens syfte är att möjliggöra uppförandet av en ny stadsdel för handel och verksamheter intill Karlshamns centrum. Detaljplanen anger att lokalgatorna inom området ska förläggas på viss höjd. Det innebär att genomförandet av detaljplanen förutsätter omfattande sprängningsarbeten och att marknivån på vissa ställen behöver sänkas cirka 20 meter.

I samband med genomförandet av detaljplanen avslogs en ansökan om frivilligt tillstånd enligt miljöbalken för de markberedningsåtgärder som skulle vidtas inom planområdet (se mark- och miljödomstolens dom den 3 september 2013 i mål nr M 863-13). Mark- och miljödomstolen uttalade bland annat att verksamheten, trots alla rimliga försiktighetsmått som kunde vidtas, skulle ge upphov till olägenheter av väsentlig betydelse för människors hälsa och miljön enligt 2 kap. 9 § miljöbalken.

I syfte att minimera överskottet av bergmassor vid sprängning och samtidigt nå godtagbara marknivåer med hänsyn till vägarnas lutning inom området antog Byggnadsnämnden i Karlshamns kommun den 26 maj 2021 nu aktuell ändring av detaljplanen för Västerport. Det huvudsakliga syftet med planändringen är att ändra marknivåerna inom planområdet så att detaljplanen ska kunna genomföras. Planändringen innebär även att dagvattnet inom vissa delar av planområdet ska tas omhand på ett annat sätt än vad som angavs i den tidigare planen.

L.H. äger fastigheten C som är belägen inom det område som omfattas av planändringen. M.T. är sambo med L.H.. L.B. äger fastigheten D som ligger cirka 620 meter utanför planområdet. M.M. är bosatt på adressen S-vägen i Karlshamn, cirka 270 meter utanför planområdet. Samtliga överklagade byggnadsnämndens beslut om ändring av detaljplanen till mark- och miljödomstolen eftersom de motsätter sig de planer Karlshamns kommun har för det aktuella området.

Mark- och miljödomstolen upphävde beslutet att anta planändringen eftersom L.H. och M.T. bedömdes vara sådana berörda fastighetsägare mot vars vilja planen inte får ändras under pågående genomförandetid (se 4 kap. 39 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL).

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Karlshamns kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa beslutet att anta planändringen.

L.B., L.H. och M.T. har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

M.M. har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandet, men inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Karlshamns kommun har i huvudsak anfört följande.

Mark- och miljödomstolen har felaktigt bedömt att L.H. och M.T. är berörda fastighetsägare med så kallad vetorätt. Det saknas uttalanden i förarbetena om vad som ska förstås med ”berörda fastighetsägare”. Klart är att kretsen av vetorättshavare är betydligt snävare än den av ordinärt klagoberättigade. Reglerna om genomförandetid och dess inverkan på möjligheterna att ändra eller upphäva en detaljplan syftar till att främja och säkerställa ett plangenomförande. Det talar för en relativt snäv avgränsning. Frågan om vilka fastighetsägare som kan anses vara berörda måste besvaras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

M.T. är inte ägare till fastigheten C och saknar vetorätt redan av detta skäl. L.H. äger visserligen fastigheten C, som är en bostadsfastighet inom planområdet, men fastigheten har i detaljplanen avsatts som kvartersmark för bland annat småindustri, kontor m.m. Pågående markanvändning som bostad

hindras därför inte. Planändringen medför inte att L.H.s möjligheter att genomföra detaljplanen ändras såvitt gäller den egna fastigheten. Planändringen medför inte heller att de förutsättningar för L.H.s fastighetsinnehav som regleras i detaljplanen rubbas i något väsentligt hänseende under genomförandetiden. Någon omständighet som skulle ge L.H. vetorätt har alltså inte framkommit. L.B. och M.M. saknar vetorätt.

Även om någon fastighetsägare skulle anses ha vetorätt så får en detaljplan ändå ändras eller upphävas om det behövs på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte kunnat förutses vid planläggningen. Bakgrunden till planändringen var att en ansökan om frivilligt tillstånd enligt miljöbalken för markberedning inom planområdet avslogs. Det innebär att detaljplanen, som redan hade vunnit laga kraft, inte gick att genomföra. Därmed har det uppstått nya förhållanden av stor allmän betydelse som inte kunnat förutses vid planläggningen och som inte med rimliga insatser från det allmännas sida kan bemästras på annat sätt än genom en ändring av detaljplanen. Det är av stor betydelse för kommunens framtida utveckling att detaljplanen går att genomföra.

L.H. har i huvudsak anfört följande. Han äger den enda bostadsfastigheten inom planområdet och har därför vetorätt mot ändringar av planen. De planerade sprängningarna innebär en stor olägenhet för honom med risk för skador på hans fastighet samt damm och buller.

M.T. och L.B. har i huvudsak vidhållit vad de anfört i mark- och miljödomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten, se 1 kap. 2 § PBL. Kommunen har stort utrymme att själv avgöra hur marken ska disponeras och hur miljön ska utformas i den egna kommunen.

Beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan får enligt 13 kap. 2 a och 8 §§ PBL och 42 § förvaltningslagen (2017:900) överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot. En detaljplan gäller till dess den ändras eller upphävs (se 4 kap. 38 § PBL).

En detaljplan får inte ändras eller upphävas före genomförandetidens utgång, om någon fastighetsägare som berörs motsätter sig det. Planen får dock ändras eller upphävas, bland annat om det behövs på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte har kunnat förutses vid planläggningen. (Se 4 kap. 39 § PBL.) Innehållet i paragrafen överensstämmer i huvudsak med den fram till den 2 maj 2011 gällande bestämmelsen i 5 kap. 11 § första stycket i 1987 års plan- och bygglag (1987:10), ÄPBL, enligt vilken ändringar inte fick genomföras mot ”berörda fastighetsägares bestridande”.

Av förarbetena framgår inte närmare vilka som inbegrips i uttrycket ”fastighetsägare som berörs”. Frågan om vilka fastighetsägare som kan anses berörda har dock belysts i rättspraxis.

I rättsfallet RÅ 1990 ref. 42 anges t.ex. att med uttrycket berörd fastighetsägare avses ägare av fastigheter som ligger inom planområdet och för vilka planen tillskapat rättigheter, främst rätten att bebygga en fastighet. I rättsfallet RÅ 1996 ref. 6 anges vidare bland annat följande. Syftet med bestämmelserna om genomförandetid och planändring talar för en relativt snäv avgränsning av uttrycket berörda fastighetsägare. Rätt att under genomförandetiden förhindra en planändring bör i första hand tillkomma de fastighetsägare som genom planändringen får sina möjligheter att genomföra planen ändrade såvitt gäller den egna fastigheten. Av senare rättsfall framgår att även fastighetsägare vars fastigheter inte är belägna inom det område som ändringen tar sikte på, men som omfattades av det ursprungliga planområdet, kan anses berörda av planändringen. I vissa fall kan således även indirekt påverkan medföra att en fastighetsägare ska anses vara berörd. Så kan t.ex. vara fallet om planändringen möjliggör verksamhet som genererar störningar av ett sådant slag att de i den ursprungliga planen givna förutsättningarna rubbas i väsentlig mån. Frågan om vilka fastighetsägare som

kan anses vara berörda måste därmed besvaras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. (Se bland annat RÅ 2002 ref. 65.)

Det är vidare klart att berörda fastighetsägare utgör en snävare krets än ”den som beslutet angår” och som därmed omfattas av klagorätten enligt 13 kap. 8 § PBL och 42 § förvaltningslagen.

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

Frågan är om mark- och miljödomstolen haft fog för att med stöd av 4 kap. 39 § PBL upphäva beslutet att ändra detaljplanen på grund av att M.T. och L.H., såsom berörda fastighetsägare, motsatt sig planändringen.

M.T. äger, såvitt framkommit, inte någon fastighet inom eller i närheten av planområdet och kan därför inte anses vara berörd enligt 4 kap. 39 § PBL.

L.H. äger visserligen fastigheten C, som är belägen inom det område som omfattas av planändringen, men han har inte anfört att planändringen påverkar möjligheten att använda den byggrätt som kommit honom till del genom gällande detaljplan. Det har inte heller i övrigt framkommit att han på annat sätt får ändrade eller begränsade möjligheter att genomföra detaljplanen kopplat till den egna fastigheten. Tvärtom står det klart att L.H. motsätter sig ett genomförande av den ursprungliga planen. Mot denna bakgrund anser Mark- och miljööverdomstolen att L.H., trots att hans fastighet är belägen inom planområdet, inte kan anses vara berörd på sådant sätt att hans inställning utgör hinder mot planändringen. Mark- och miljödomstolen har därför inte haft fog för att upphäva planändringen med stöd av 4 kap. 39 § PBL.

Även om L.H. inte är berörd av planändringen på ett sätt som ger honom rätt att hindra ändringen med stöd av 4 kap. 39 § PBL, så får beslutet anses angå honom på ett sådant sätt att han har rätt att överklaga det med stöd av 13 kap. 8 § PBL och 42 § förvaltningslagen.

Mark- och miljödomstolen har varken tagit ställning till L.H.s övriga invändningar mot detaljplanen eller om beslutet angår övriga klagande till mark- och miljödomstolen på ett sådant sätt att även deras invändningar ska prövas. Målet ska därför återförvisas dit för fortsatt behandling.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Lars Olsson och Petra Bergman, referent, samt tekniska rådet Johan Hjalmarsson.

Föredragande har varit Helene Montán.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-03-29
meddelad i
Växjö

Mål nr P 3153-21

PARTER

Klagande

1. L.B.
2. L.H.
3. M.M.
4. M.T.

Motparter

1. Circle K Sverige AB
2. Falcks Bensin & Bilservice AB
3. Karlshamns kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Byggnadsnämnden i Karlshamns kommuns beslut den 26 maj 2021 i ärende nr 2020/656, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan avseende del av fastigheterna A och B m.fl. (Västerport) i Karlshamns kommun

Dok.Id 624362

Postadress
Box 81
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-560 100
E-post: mmd.vaxjo@dom.se
www.domstol.se/vaxjo-tingsratt

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

DOMSLUT

Med bifall till överklagandena upphäver mark- och miljödomstolen Byggnadsnämnden i Karlshamns kommuns beslut att anta planändring för del av fastigheterna A och B m.fl. (Västerport) i Karlshamns kommun. _____

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Karlshamns kommun (nämnden) beslutade, på delegation av kommunfullmäktige i Karlshamns kommun, den 26 maj 2021, § 142, att anta planändring för del av fastigheterna A och B m.fl. (Västerport) i Karlshamns kommun.

L.H., M.T., L.B. och M.M. har nu överklagat nämndens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

L.H. och M.T. (C) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut.

Till stöd för sitt överklagande har de anfört bland annat följande. De anser inte att det ska genomföras någon planändring eftersom det liksom tidigare innebär sprängning i området. Beslutet uppfyller inte gällande bestämmelser angående hänsynsregler. De äger den enda fastigheten, C, inom planområdet.

Planändringen görs så att sprängning kan genomföras. Det finns sedan tidigare en dom som säger att sprängning inte får genomföras på området. Kommunen har hänvisat till att det enbart är en mindre mängd berg som ska sprängas och att detta ska ske under en femårsperiod. Fem år är lång tid och sprängningen innebär stora ingrepp i naturen. Värdefulla naturtillgångar kommer påverkas eller försvinna till följd av planändringen. Syftet är att använda marken till handel av skrymmande

gods, industrier och kontor av ej störande art. Det finns redan ett område i Duveryd planlagt för detta syfte.

Inom det aktuella planområdet så finns deras bostadsfastighet. Av MÖD 2010:6 framgår olämpligheten med sprängning nära bebyggelse. I deras närhet finns även annan bostadsbebyggelse och en skola för yngre årskurser.

De har tidigare levt med sprängningar i 17 år som utfördes på Stillerydsområdet vilket är ett närområde till dem. De vet således hur mycket det kan dåna, damma och flyga stenar vid felsprängningar. Vid ursprungsplanen för detaljplan Västerport fick ett företag uppdraget att utföra markberedning av Västerport. Men vid en frivillig miljöprovning, se mål M 863-13, så godkändes inte detta. De anser inte att det går att godkänna det nu heller eftersom påverkan blir densamma.

Om mark- och miljödomstolen dömer till förmån för kommunen anser de att en ny inventering och miljökonsekvensbeskrivning ska utföras eftersom det är flera år sedan en sådan gjordes och mycket har hänt i området.

Vidare ska bullervallarna i området inte bara vara uppförda under eventuell markberedning och exploatering utan de ska vara kvar efter eventuell sprängning och bearbetning av området.

I och med planändringarna kommer miljön för människor, djur och natur försämrats. De motsätter sig därmed ändringarna av detaljplanen.

L.B. (D) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut.

Till stöd för sitt överklagande har hon anfört i huvudsak följande. Hon är närboende till Västerport och vill inte att kommunen ska exploatera Västerport överhuvudtaget. Anledningen därtill är stor miljöförstöring. Kommunen har vidare tillgång till andra platser som är mer lämpliga för byggnation om en sådan verkligen behövs.

M.M. (E) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut.

Till stöd för sitt överklagande har hon anfört i huvudsak följande. Även om den nya detaljplanen har reducerats i hur många ton berg som ska sprängas bort så handlar det fortsatt om 2,8 miljoner ton berg. En sådan verksamhet kan omöjligen bedrivas utan en stor negativ påverkan både för människor, djur och natur. Det finns många bostäder i området och även en grundskola som kommer att påverkas. Varje enskild individ måste få känna sig trygg i sitt boende och barnen ska kunna känna sig trygga i sin skolmiljö.

Projektet kommer att få betydande negativa hälsoeffekter under många års tid i form av exempelvis damm, buller, vibrationer och luftstötsvågor. Det bör väljas en plats som är mer lämplig för ändamålet. Kommunen har vidare mer än tillräckligt med ytor för handel och småindustrier som kan användas i första hand.

Projektet har fått nej i mark- och miljödomstolen år 2012 och nu tas det upp igen. Det enda som har förändrats är att antalet ton som ska sprängas bort har reducerats. Bostäderna och skolan ligger lika nära och det innebär fortsatt ett stort intrång i miljö, skog och strövområde samt kommer att orsaka psykisk ohälsa för många människor.

Karlshamns kommun (kommunen) har beretts tillfälle att yttra sig i målet och har anfört i huvudsak följande. Kommunen motsätter sig det som anges i överklagan och yrkar att överklagandet lämnas utan bifall.

Överklagandet från M.T., L.H. och M.M. Kommunen motsätter sig överklagandena med anledning av att syftet med detaljplaneändringen är att möjliggöra sprängning av området, vilket de som överklagar är emot. Sprängningen är mer begränsad än tidigare och markens nya nivåer har noga räknats ut för att marken ska kunna sprängas utan att medföra

någon olägenhet för de som bor i närheten. Detta framgår tydligt i planbeskrivningen och i kommunens uttalanden till de som lämnat in synpunkter i både samråd- och granskningskedet.

Efter samrådsskedet beställde kommunen en ny riskutredning där metod för sprängningen redovisades utifrån den nya masshanteringen. Denna utredning stärker kommunens argument att det går att genomföra sprängningen på ett säkert sätt om den genomförs korrekt, i enlighet med genomförda utredningar. Kommunen kommer genom upphandling att ställa krav på sprängningens genomförande.

Frågor om att ta området i anspråk överhuvudtaget anser inte kommunen ska prövas i denna planändring eftersom prövningen enbart ska omfatta den eller de planbestämmelser som läggs till, justeras eller tas bort.

Sammanfattningsvis står kommunen fortfarande bakom beslutet att genomföra sprängning inom planområdet i enlighet med planbeskrivningen och genomförda utredningar. Ställningstagandet om att ta området i anspråk överhuvudtaget, trots att det finns annan mark som detaljplaneras för liknande ändamål i andra delar av kommunen, kvarstår. Kommunens ställningstaganden i dessa frågor går tydligt att utläsa i planbeskrivningen samt i kommunens sammanfattande kommentarer på s. 3-4 i granskningsutlåtandet.

Överklagandet från L.B.

Kommunen motsätter sig överklagandet med anledning av att överklagandet enbart handlar om att området ska exploateras överhuvudtaget, vilket kommunen ställer sig emot eftersom hela syftet med planändringen är att göra detaljplanen genomförbar. Att exploatera området eller inte är inte del av ändringens omfattning och frågor om detta bör därför inte prövas i denna lämplighetsprövning.

Circle K Sverige AB och Falcks Bensin & Bilservice AB har beretts tillfälle att yttra sig i målet, men har inte svarat.

DOMSKÄL

Som framgår av 1 kap. 2 § PBL är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten, det s.k. kommunala planmonopolet.

Av 13 kap. 17 § PBL framgår att den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta en detaljplan endast ska pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Om myndigheten vid prövningen finner att beslutet strider mot en rättsregel, ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet. Beslutet ska inte upphävas om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet. Om kommunen har medgett det, får dock beslutet upphävas i en viss del eller ändras på annat sätt. Ändringar som har ringa betydelse får göras utan kommunens medgivande.

Mark- och miljödomstolens prövning innebär i första hand en kontroll av om kommunens beslut ryms inom det handlingsutrymme som kommunen har enligt bestämmelserna i PBL och de krav som kan ställas på beslutsunderlag och beredningsförfarande. Om beslutet ryms inom detta handlingsutrymme kommer de avvägningar som kommunen har gjort mellan olika intressen inte att bli föremål för överprövning (se t.ex. prop. 2009/10:215 s 88 och Mark- och miljööverdomstolens avgöranden MÖD 2014:12 och MÖD 2017:15).

Mark- och miljödomstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen konstaterar att för det aktuella området gäller i dagsläget detaljplan A364 för Västerport, del av A och B m.fl. Detaljplanen vann laga kraft den 23 februari 2012 och har en genomförandetid på 15 år från den dag då planen vann laga kraft. Genomförandetiden för den befintliga detaljplanen sträcker sig således fram till den 23 februari 2027.

Nämnden beslutade den 26 maj 2021 att anta planändring för del av fastigheterna A och B m.fl. (Västerport) i Karlshamns kommun.

Av 4 kap. 39 § första stycket PBL framgår att en detaljplan inte får ändras eller upphävas före genomförandetidens utgång, om någon fastighetsägare som berörs motsätter sig det.

Av den aktuella bestämmelsen framgår således att det råder ett principiellt förbud mot ändring eller upphävande av en detaljplan före genomförandetidens utgång om någon berörd fastighetsägare motsätter sig det. Samtycker de berörda fastighetsägarna kan ändring eller upphävande dock ske utan hinder av bestämmelsen, se Didón m.fl., Plan- och bygglagen. En kommentar. (13 december 2021, version 10, JUNO) kommentar till 4 kap. 39 §.

Starka skäl talar för att med berörda fastighetsägare avses fastighetsägare med mark inom planområdet. Frågan om vem som ska anses vara berörd får vidare avgöras från fall till fall med beaktande av vilka intressen som kan påverkas av beslutet, se Didón m.fl., Plan- och bygglagen. En kommentar. (13 december 2021, version 10, JUNO) kommentar till 4 kap. 39 §.

L.H. och M.T. har en fastighet inom planområdet. Mark- och miljödomstolen gör bedömningen att de är berörda i den mening som avses i 4 kap. 39 § första stycket PBL.

Av 4 kap. 39 § andra stycket PBL framgår att första stycket inte gäller om ändringen eller upphävandet behövs 1. på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte har kunnat förutses vid planläggningen eller 2. för införande av bestämmelser enligt 18 § andra stycket.

Syftet med detaljplanen är att anpassa den ursprungliga detaljplanen så att den blir genomförbar. Ändringen syftar till att minimera överskottet bergmassor vid sprängning och samtidigt kunna nå godtagbara nivåer med hänsyn till vägnas

lutning inom området. För att göra detta behöver vägens marknivåer höjas i plankartan.

Mark- och miljödomstolen bedömer inte att ändringen behövs på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte har kunnat förutses vid planläggningen. Det har heller inte framkommit några omständigheter som anges i 4 kap. 18 § andra stycket PBL som motiverar en planändring.

Mark- och miljödomstolen bedömer sammanfattningsvis att klaganden är att anse som berörda fastighetsägare med vetorätt enligt 4 kap. 39 § PBL. Den förslagna planändringen behövs inte på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte har kunnat förutses vid planläggningen och omfattar inte någon av förutsättningarna i 4 kap. 18 § PBL. Det aktuella beslutet att anta den aktuella planändringen strider därmed mot bestämmelsen i 4 kap. 39 § PBL.

Med hänvisning till det ovanstående ska klagandenas överklagande bifallas och det aktuella beslutet att anta planändring för del av fastigheterna A och B m.fl. (Västerport) i Karlshamns kommun upphävas i sin helhet. Det saknas vidare, mot denna bakgrund, skäl för att pröva övriga omständigheter som anförts i målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 19 april 2022.

Magnus Hansson

Lars Fransson

I domstolens avgörande har rådmannen Magnus Hansson, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Caroline Torstensson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.